

Arbetsminnesträning efter förvärvad hjärnskada

Uppmärksamhetsproblem är bland de vanligaste kognitiva problemen efter en förvärvad hjärnskada. Problemen resulterar inte sällan i sekundära svårigheter i exempelvis skolarbetet där bristande uppmärksamhet lätt stör kunskapsinhämtningen.

Syftet med studien har varit att undersöka huruvida ett arbetsminnesträningsprogram utformat för barn med ADHD kan hjälpa barn med förvärvad hjärnskada till ett bättre fungerande. Förutom arbetsminne har uppmärksamhetsförmågor varit huvudutfallsmått. Dessutom har mer skolinriktade färdigheter såsom läsförståelse, läshastighet, problemlösning samt inläring testats. Exekutiva funktioner samt psykiskt mående har även de ingått i studien genom skattningsformulär.

Tre barn med förvärvade hjärnskador och som har kontakt med BarnReHab Skåne i Lund valdes ut för studien. De var alla bedömda som normalbegåvade men hade kognitiva svårigheter efter sin skada.

Barnen fick träna med det datoriserade arbetsminnesprogrammet RoboMemo fem dagar i veckan i fem veckor. Före och efter träningen gjordes neuropsykologiska och skolinriktade test och barn, föräldrar och lärare fyllde i skattningsformulär gällande exekutiva funktioner. Barnen gjorde även självskattning för psykiskt mående och föräldrar och lärare deltog i en halvstrukturerad intervju kring barnets styrkor och svårigheter.

Den resultatberäkning som Cogmed, företaget bakom träningsprogrammet, gjort visar på att alla tre barnen gjort stora framsteg under träningen. Däremot är de mer tveksamma till generaliseringseffekt utifrån de intervjuer de gjort med familjerna. Kortfattat gäller det samma för våra testningar. Resultaten är delvis motstridiga med såväl förbättringar som försämringar. Vad dessa försämringar beror på är oklart. Viss tendens ses dock till förbättringar vid de neuropsykologiska testen för olika uppmärksamhetsfunktioner, arbetsminne samt inläring. För två av barnen kan även en förbättrad självbild skönjas. Däremot är det svårare att påvisa förändringar i vardagen och i skolsituationen. Vissa tendenser finns här med de är mycket vaga.

Studien har gjort det möjligt att utvärdera ett potentiellt hjälpmedel för våra ungdomar med förvärvade hjärnskador. Tyvärr ser effekterna i nuläget inte så stora ut och troligen bör man invänta en uppföljning längre fram innan man beslutar om RoboMemo bör rekommenderas till barn med liknande svårigheter.